

Изменения в европейското техническо законодателство. Познаването на нормативните изисквания е определящо за конкурентоспособността

Г-жо Гичева, Вие оценявате съответствието на машини и електрически съоръжения, съгласно европейското техническо законодателство, което се прилага и в България. Какви действия се предприемат, за да се избегне наличието на пазара на несъответстващо на изискванията оборудване?

Стотици хиляди машини и електрически съоръжения се предлагат на Европейския пазар, и всички те трябва да отговарят на съществени изисквания за безопасност. Въпреки това, годишно се намират стотици, които не съответстват на приложимите изисквания. Тази тенденция се наблюдава не само в нашата страна, но и във всички европейски държави. За да се подобри функционирането на пазара, през 2008 г. Европейската комисия прие Нова законодателна рамка за пускането на продукти на пазара. Това е пакет от мерки, които имат за цел подобряване на надзора на пазара и повишаване на качеството на оценките за съответствие. През февруари 2014 г. беше приет „Пакет от мерки за привеждане в съответствие“, който се отнася до 8 директиви. Една от основните цели на Комисията е продуктово хармонизирано законодателство да се приведе в съответствие с референтните разпоредбите на Решение 768/2008 /ЕО. Директивите са следните:

1. Директива Съоръжения за ниско напрежение - 2014/35/ЕС;
2. Директива Електромагнитна съвместимост: 2014/30/ЕС;
3. Директива Съоръжения за потенциално експлозивна атмосфера (ATEX) - 2014/34/ЕС;
4. Директива Асансьори - 2014/33/ЕС;
5. Директива Обикновени съдове под налягане - 2014/29/ЕС;
6. Директива Средства за измерване - 2014/32/ЕС;
7. Директива Везни с неавтоматично действие - 2014/31/ЕС;
8. Директива Експлозиви за гражданско предназначение - 2014/28/ЕС.

Освен тези директиви, има изменения и в други области.

Бихте ли коментирали промените в директивите, които се отнасят до производителите и вносителите на машини и електрическо оборудване?

Новата директива за ниско напрежение 2014/35/ЕС (Нисковолтова Директива) беше публикувана в официалния вестник на Европейския съюз на 29 март 2014 г. и ще влезе в сила от 20 април 2016 г. Променя се обхватът на

Инж. Розалина Гичева, дипломиран електроинженер, Технически университет София. Специализация - манипулатори и роботи, Технически университет София.

От 2002 г. заема длъжността Ръководител отдел „Оценяване съответствието на машини и електрически съоръжения“, ЦИЕС ЕООД

директивата за ниско напрежение, като сега е включена защита на здравето на хората, животните и собствеността. Покрити са всички рискове, произтичащи от използването на електрически съоръжения, не само електрическите, но също и механичните или химическите рискове в природата, или рисковете за здравето, причинени от шум, вибрации или ергономични фактори. Вече не съществува процедура за оценяване на съответствието от LVD Body. Добавени са процедури за надзор на пазара. Единствено производителят е отговорен за подготовката на документацията, поставянето на СЕ маркировка и изготвяне на ЕО декларация за съответствие. Остава като единствена процедура за оценяване на съответствието Вътрешен производствен контрол. Техническата документация вече трябва да включва

анализ и оценка на рисковете, свързани с продукта. По този начин новата Директива за ниско напрежение внася значителни промени за участниците на пазара.

Що се отнася до обхвата на Нисковолтова директива и Директива Машини, в бъдеще, производителите на електрически машини вече не трябва да вземат предвид резултатите от оценката на риска, за да определят дали машината е предмет на Директивата за ниско напрежение или Директива 2006/42/ЕС. Обхватът на Директива Машини 2006/42 /ЕС изключва:

- битови електрически уреди за домакинска употреба;
- аудио уредби и видео записващи устройства;
- информационно-технологични съоръжения;
- обикновена офис техника;
- комутационни апарати за управление и за разпределение на ниско напрежение;
- електродвигатели.

До преработването на директива 98/37/ЕС в новата версия 2006/42/ЕС, Нисковолтова директива и Директива Машини бяха разграничени помежду си от основния риск. Сега, те се разграничават със списък от шест вида електрически машини, които са обект на Директивата за ниско напрежение.

За разлика от домакинските уреди за домашна употреба, домакинските уреди за професионална употреба са обект на Директива машини, при условие че отговарят на определението за машина.

До този момент производителите трябваше първо да извършат анализ на опасностите и оценка на рисковете, която често водеше до несигурност при определяне в обхвата на коя от двете директиви попада конкретна машина. Друго приложимо правило, освен изброените шест изключения по-горе, е в списъка на коя от двете директиви е включен хармонизиран стандарт за тази машина, ако съществува такъв.

Какви са промените в новата директива за Електромагнитна съвместимост?

ЦИЕС ЕООД извършва изпитвания, свързани с прилагане на Директива Електромагнитна съвместимост 2004/108/ЕС, която също беше изменена, с цел да бъде приведена в съответствие с Решение на ЕС № 768/2008/ЕС и с новата законодателна рамка. Впоследствие, новата преработена Директива за електромагнитна съвместимост (EMC) 2014/30/ЕС влезе в сила на 18-ти април 2014 г. Настоящата директива (2004/108/ЕС), няма да бъде отменена до 20 Април 2016 г. и до тази дата, производителите ще могат да продължат да пускат продукти на пазара, които отговарят на настоящата директива.

Както при повечето преработени директиви, приведени в съответствие с новата законодателна рамка, промените в Директивата за EMC са сравнително незначителни, като същевременно се гарантира, че тя следва общите принципи на член 30 от Регламент № 765/2008/ЕО и Приложение I на

Решение № 768/2008/ЕО, които включват нови или изменени изисквания:

За производители:

- Производителите посочват върху устройството, своето име, регистрирано търговско наименование или регистрирана търговска марка и пощенски адрес, на който могат да бъдат потърсени, освен ако това не е възможно, като в този случай тези данни се включват в опаковката или в придружаващата документация.

- Оборудването трябва да има нанесен тип, партиден или сериен номер, или някакъв друг елемент, позволяващ неговата идентификация, или, когато размерът или естеството на апаратурата не позволяват това, необходимата информация се представя върху опаковката или в документ, който придружава устройството.

- Оборудването трябва да бъде придружено от инструкции и информация за безопасност на език, който може лесно да бъде разбран от потребителите и другите крайни ползватели.

- Производителите, които имат основание да смятат, че тяхното оборудване не е в съответствие с 2014/30/ЕС, незабавно предприемат коригиращи мерки, като го изтеглят или го изземат, както е целесъобразно. Освен това, когато е налице риск за потребителите, съответните компетентни национални органи трябва да бъдат уведомени за несъответствието и да бъдат взети коригиращи мерки.

- Декларацията за съответствие трябва да бъде постоянно актуализирана, например когато има съответни промени в стандартите, промяна на адреса на производителя или продуктът се модифицира по начин, който може да повлияе на съответствието, като например нови компоненти или промяна на използваните материали.

За вносителите:

Трябва да съхраняват копие на декларацията за съответствие, да проверяват дали коректно е поставена СЕ маркировката върху продукта и е налична техническа документация. Вносителите също ще трябва да добавят своето име и пощенски адрес върху продукта и тази информация няма да замени данните на производителя.

Задълженията и на другите икономическите оператори може да намерите в Приложение I на Решение № 768/2008/ЕО.

Какво бихте казали в заключение?

Бих се обърнала към всички производители, упълномощени представители, вносителите, дистрибутори, търговци, ползватели, за да им напомня, че изискванията към техническите продукти се променят непрекъснато. Те трябва да търсят подходящите методи и форми за самообучение и обучение от външни организации, за да не изостават и навреме да реагират при промените. ЦИЕС ЕООД организира точно такива специализирани семинари, отнасящи се до европейско техническо законодателство, директиви от Нов подход, СЕ маркировка и др. Познаването на нормативните изисквания е определящо за конкурентоспособността на икономическите оператори. От това зависи успеха им.